

# *Drobtinice iz šolske preteklosti*

1.25 Drugi članki in prispevki

Prejeto: 21. 2. 2017

## ***Pred sto leti***

### *A Hundered Years Ago*

#### **Višja državna obrtna šola v Ljubljani**

Državna obrtna šola v Ljubljani se pričetkom novega šolskega leta izpopolni v višjo obrtno šolo, in sicer se otvori prvi letnik višje stavbne šole, ki nosi ime stavbna strokovna šola (Baufachschule), in prvi letnik višje obrtne šole mehanično-tehnične smeri.

Višja obrtna šola podaja učencem ono tehnično znanje in one spretnosti, ki so potrebne za večje in važnejše tehnične in obrtne obrate, obenem pa nudi obiskovalcem višjo stopnjo splošne izobrazbe, da se morejo tudi v družabnem življenju primerno uveljaviti. Kdor dovrši to šolo, postane sposoben, da izvršuje kak tehnični obrt na širši podlagi in z višjimi cilji, ali pa da zavzema kot tehnični uradnik odgovornejša in tudi vodilna mesta v raznih tehničnih podjetjih.

Učenci stavbne strokovne šole postanejo stavbni mojstri ali pa tehnične pomožne moči pri stavbnih uradih in privatnih stavbnih obrti.

Učenci višje obrtne šole mehanično-tehnične smeri bodo dobivali tudi pouk v elektrotehniki. Usposobijo se za samostojno izvrševanje raznih kovinskih obratov in za tehnične uradnike strojne industrije in drugih mehanično-tehničnih obrtov in podjetij. Kot začetniki dobe službe v strojnih in elektrotehničnih tvornicah, v železniških delavnicah in v risalnih uradih. Odhodno izpričevalo velja kot dokaz usposobljenosti za samostojno izdelovanje in popravo parnih kotlov in za izveršavanje obrta instaliranja plinovodnih, vodovodnih in razsvetljevalnih naprav.

Tisti, ki dovrše višjo obrtno šolo, uživajo pri oddaji volonterskih mest pri državnih železnicah iste udobnosti kakor mladeniči, ki so dokončali srednje in višje trgovske šole; tudi pri oddaji praktikantskih mest pri carinskih uradih se enako vpoštevajo.

Učna doba na stavbni strokovni šoli traja 4 in pol leta, na višji obrtni šoli mehanično-tehnične smeri pa 4 leta. Po dokončani učni dobi delajo učenci maturo ter imajo pravico do enoletnega prostovoljstva v armadi ali pa do dveletne prostovoljske službe v mornarici.

Za vstop v višjo obrtno šolo se zahteva: 1. Ugodno dovršena spodnja gimnazija ali realka (nezadostni redi v tujih jezikih se ne vpoštevajo, a v tem slučaju morajo ostati redi povprečno »dobri«): ali absolviranje trirazredne meščanske

šole, oziroma 8. razreda osemrazredne ljudske šole, oboje s povprečno povoljnim uspehom. 2. Starost 14 let. 3. Sprejemni izpit iz učnega jezika, matematike, fizike in v posebnih slučajih tudi iz risanja.

Za obisk višje obrtne šole je ustanovil kranjski deželni odbor 10 štipendij po 500 K, mestna občina ljubljanska pa 6 štipendij po 500 K na leto. Tudi državnih ustanov je večje število na razpolaganje.

Vpisnina znaša 2 K, šolnina pa 5 K na semester. Od plačevanja šolnine oprošča c. kr. Deželna vlada.

Iz navedenih podatkov je razvidno, da je višja obrtna šola za naš narod velikega pomena. Kdor nima veselja do nehvaležnega in dolgotrajnega akademičnega študiranja, temu se sedaj nudi prilika, v dogledno kratki dobi dovršiti svojo izobrazbo, se postaviti na lastne noge in si ustvariti temelj za sigurno in čestokrat cvetočo eksistenco. Osobito sedaj, ko je po vojni pričakovati ogromnega dela in zaslužka na tehničnem polju, bo novi zavod dobro došel naši podjetni in za tehnične vede nadarjeni mladini. Starši in odgovorni reditelji se torej na novi zavod kar najnujneje opozarjajo!

Slovenski učitelj. Glasilo slovenskih krščanskih učiteljskih in katehetskih društev. 1917, str. 182–183.

*Pripravila Tatjana Hojan*